

Sporočilo za javnost

18. 3. 2020

Onesnaženost Blejskega jezera

Agencija Republike Slovenije za okolje, ki izvaja državni monitoring kakovosti površinskih voda, 10 let opozarja vse pristojne in javnost na ponovno slabšanje ekološkega stanja Blejskega jezera ter preobremenitve, ki jih predstavlja intenzivna raba pojezerja.

Od leta 2016 namreč skokovito narašča turizem, povečal se je promet ob in na jezeru, vse več je kopalcev in ribičev, večja je tudi obremenitev komunalnega omrežja. Vse naštetu, vključno z gradbenimi posegi in intenzivno živinorejo v zaledju, vpliva tako na slabšanje ekološkega stanja jezera kot tudi na dodatno obremenitev pritokov jezera.

Kljub vsem naštetim pritiskom nismo zaznali tako hudega poslabšanja stanja jezera, kot smo ga izmerili februarja 2020. Vsebnost celotnega fosforja, ki je v Blejskem jezeru ključni dejavnik, ki vpliva na produkcijske procese, se je februarja 2020, v primerjavi s februarjem 2019 v celotnem vodnem stolpcu povečala za 82 %. Tudi koncentracija klorofila-a je februarja 2020 znašala 2-krat več od dolgoletne povprečne koncentracija klorofila-a v spomladanskem obdobju. Cianobakterija *Planktothrix rubescens*, ki je indikator organske onesnaženosti in katere populacija v jezeru še vedno narašča, je z rdečo prevleko prekrila površino celega jezera.

Predvidevamo, da je dodatno onesnaženje jezera povzročilo huda in dalj časa trajajoča onesnaženost pritoka Mišce, ki v Blejsko jezero priteče v območju Regatnega centra in predstavlja 30% vse vode, ki priteka v Blejsko jezero. V pritoku Mišca smo namreč 11. februarja 2020, na standardnem merilnem mestu ob izlivu v jezero, izmerili koncentracijo, ki je za več kot 15-krat presegla povprečno letno koncentracijo celotnega fosforja v Mišci (0,16 mg PO₄/L). Pri povprečnem pretoku Mišce (150 L/sek) s takšno koncentracijo fosforja to pomeni obremenitev Blejskega jezera s približno 300 kg fosforja v enem samem mesecu.

Predvidevamo, da je razlog za onesnaženje Mišce povezan z gradbenimi deli v območju Regatnega centra na Bledu, kjer je trenutno odprtih več gradbišč. Občina Bled je septembra in oktobra 2019 začela z izgradnjo kanalizacijskega omrežja in ob Mišci zgradila betonsko črpališče. Takrat gradnja ni imela tako vidnih in hudih posledic, kot smo jih zasledili februarja, ko so se intenzivna gradbena dela izvajala tudi v ribogojnici Ribiške družine Bled. Spremljanje onesnaženosti Mišce bomo, ko bo možno, nadaljevali s povečano frekvenco in meritvami na različnih odzemnih mestih.

Stanje jezera je izredno zaskrbljujoče. Podobne vrednosti celotnega fosforja in klorofila kot smo jih izmerili v celotnem vodnem stolpcu februarja smo v procesu sanacije - reoligotrofikacije Blejskega jezera beležili v devetdesetih letih 20. stoletja. Jezero bo potrebovalo več let, da si opomore od takega onesnaženja z organskimi snovmi in hranili. Poslabšanje bo povsem verjetno imelo hujše posledice na blejski turizem, saj je zaradi ponavljajočih »cvetenj« alg in cianobakterij lahko zaporedoma ogroženih več turističnih sezon na Bledu.

Osnovni podatki monitoringa Blejskega jezera iz obdobja 1975–2019

	FOSFOR	DUŠIK	PROSOJNOST	PROSOJNOST	KLOROFIL	KLOROFIL
	(µg P/L)	(µg N/L)	(m)	(m)	(µg/L)	(µg/L)
leta	povprečje	povprečje	povprečje	minimum	letno	maksimum
1975-1979	80,0	986	3,0	0,5	22,3	80,5
1980-1989	35,8	456	5,7	2,1	11,2	45,6
1990-1999	19,9	406	6,0	2,4	5,1	25,8
2000-2005	13,1	269	6,6	3,4	5,8	21,3
2006-2008	12,8	342	7,2	4,3	3,8	14,8
2009-2010	13,8	370	4,7	2,7	5,5	19,4
2011-2012	12,0	284	6,0	4,0	4,1	5,8
2013-2014	12,3	301	6,4	4,4	5,7	9,8
2015-2016	12,5	266	6,0	3,5	4,8	8,3
2017	14,3	223	6,9	5,0	4,8	7,2
2018	13	320	6,7	5	4,3	6,0
2019	12	434	5,8	2,3	5,7	9,5

Februar 2020	19,6		2		16,6	
---------------------	------	--	---	--	------	--

Vrednosti izmerjene februarja 2020 zelo odstopajo od povprečja zadnjih 20 let!